

Az 1928. évi XL. t. c. alap-
elvei.

Sztori értékezés a magyar közgaz-
sági jöved.

251 szám
928-29.

Írta:

Ráso Gyula.
jogtudorjelölt.

Kiadatra Kiadatár
Dr. Alföldy János
~~Dr. Alföldy János~~

Először
Dr. Alföldy János

Dr. Alföldy János
Dr. Alföldy János

Székesen, 1928.

professzor munká
Debrecen, 1928. XII. 18.
K. i. d. é. é. é.

Elfogadva!
Debrecen, 1928. dec. 19. Dr. Alföldy

Írásművek:

Sr. Heller Farkas: Magyarország szociál-
politikája. 1923.

A munkásbiztosítás és a szegélyügy
egymáshoz való viszonya. (Munkásügyi szemle) 1910.

Sr. August Hjelt: Aggkori és rokkantbiztosítás
állami támogatása. 1910.

Sr. Pap Géza: A munkásbiztosítási törvény reformjáról
Aggkori és rokkantbiztosítás Franciaország-
ban. (Munkásügyi szemle.) 1910.

Sr. Szemeyei Kornél: A munkásbiztosítási tör-
vény reformjáról. 1910.

Indoklás „az öregség, rokkantság, özvejség
és árvaság esetére szülő kötelező bizto-
sításról” szülő törvényjavaslathoz. 1929.

Az országgyűlés képviselőházának 1929.
186. és 187. ülései. 1929.

Az 1929. évi XIV. t. c. alapel-
vei.

Az öregség, rokkantság,
özvegyiség és árvaság esetére
szólt kötelező biztosítást te-
remtette meg törvényhozásunk
az 1929. évi XIV. t. c.-ben. Ez a tör-
vény annak a kétségtelen bi-
zonyítéka, hogy a magyar szo-
cialpolitika mértőföldes lépé-
sekkel halad előre, hogy ez a
kis megcsúszott ország min-
den téren - így a munkásjóléti
intézkedések terén is -
az első helyen áll Európa

államai között.

A társadalmi kérdés megoldása, az osztályellentétek kiküszöbölése elsősorban attól feltételezett, hogy a munkásosztály minden tagja részére az életfenntartásához szükséges előfeltételek biztosítanak és amennyiben a fennálló- és a fejlődés, haladás szempontjából nélkülözhetetlen gazdasági rendszerben erre a munkások a maguk pénzéből nem képesek, így az államnak kell oda hatnia, hogy - (mint az általában főbb alapelveiben is - mert etendő" törvényjavaslatának miniszteri indoklása kifejezi)

- „ a magángazdálkodás egyoldalusárait, - még ha azok mindokoltaknak tűnnek is fel, a társadalmi gazdasáspolitikára, a szociális politika eszközeivel lecsiszolja.”

A munkásbiztosítás terén - érve itt az ipari munkásbiztosítást - már 1891.-ben, majd pedig 1907.-ben (az 1907. évi XIX. t. c.-kel) történetesen jelentős törvényhozási intézkedések, a szociálpolitika hatalmas fejlődését azonban különösen a betegséji és baleseti kötelező biztosításról szóló 1927. évi XXI. t. c. mutatja, melynek mintegy szerves kiegészítő ré-

szerint tekintjük az 1928. évi
XL. t. c. - et is.

A törvény nagy jelentőség az, hogy a kormányzat ezen a téren is felismerte azt az emiensus feladatát, hogy a gyengébb fél védelmének alap gondolata mellett a két tényező, a munkavállalók és a munkaadók mellett nemcsak mint közvetítő szerepében, hanem e két tényező főként állva, azokat egyforma mértékkel védje és egyforma mértékben tudjon nekik jogokat biztosítani.

A törvénynek célja azt a legtöbb esetben mutatko-

zó nyomorba jutást megakadá-
lyozni, mely a legtöbb munká-
ból kidőlt, megősepedett vagy
megrokkant embert kísérti.
Mint megelőző, praeventiv tár-
sadalompolitikai eszköz azok-
nak az állampolgároknak a
sejlesztésére, akik a mindenna-
pi megélhetésre fordítván egész
életük verejtékes munkájának
gyümölcsét, - (mert arra hogy fele
is rajjuknak - nem telt), - amikor
elérkeznek a minden ember-
re változhatatlanul elkövetke-
ző öregsebbe, maguknak és csá-
ládjuknak nyugodt megélhe-
tést már biztosítani nem tud-
ják. Az öregséggel járó rend-

szerinti keresztmélküliség a munkásság körében nem egyedülálló, hanem tömegjelenség, már pedig, ha a nyomor tömegesé válik és egy egész társadalmi osztályra kiterjed az már a nemzetnek a betegsége, amelynek hatóerejét illetve kifejlődését meg kell a nemzet érdekében akadályozni, mert csakis így veheti elejét az állam annak, hogy a gyakran robbanásig feszült antiszociális erők az állami élet biztonságát, működésének zavartalanuságát veszélyeztessék.

Hiután a törvény

szükségességére rámutattunk, térjünk át annak a vázlatos ismertetésére, hogy lényegileg mihez uton akarja az állam megoldani ezt a kifejtettek-nél fogva reáíróuló feladatot. A törvény koncepciója az, hogy bizonyos munkavállaló kategóriák a munkában eltöltött idő alatt a pénztárba vagy biztosító intézetbe járulékokat fizetnek be. Ezek a járulékok fele részben a munkaadót, fele részben a munkavállalót terhelik. Ha már a biztosított munkás után bizonyos számú legalább 400, vagy 200 (egy esetben 100) heti

járulékot befizettek* és az illető akár 65.-ik évét éri el, akár megrokkant, akkor az illető munkásnak az intézet járadékot fizet, ha pedig a munkás meghalt, a járadékot özvegye vagy árvái igényelhetik.

A járadék bizonyos járadéktörzsből és a befizetett járulékoknak meghatározott százalékaiból áll.

Minth említettük a járulékok befizetése fele részben a munkást, fele részben a munkaadót terheli.

Nemcsak felvetődhetik a kérdéssel foglalkozó előtt

* L. a törvény 39. §-át.

- amit különben az érdekelt-
ségek a törvény megalkotását
megelőzőleg sokat hangosztat-
tak, - hogy ha fontos is a szo-
ciális eszme fejlesztése és
a törvényre valóban szükség
is van, de miért éppen így
nehéz gazdasági viszonyok
között kellett ezzel az újabb
megterheléssel sújtani az
érdekelt tényezőket?

A törvény javaslatának
miniszteri indoklása részle-
tesen rámutat azokra a kö-
rülményekre, azokra a gazda-
sági viszonyokra, amelyek kö-
zette Európának 19 állama
megteremtette ezt a biztositá-

si ágat. És ebből kitűnik, hogy minél nagyobbak a gazdasági nehézségek, annál kirívóbb a szociális intézkedések kiterjesztésének szüksége. Így Anofia-ban is az öregegy, rokkantság, özvegyesség és árvaság esetére szóló törvényt akkor alkották meg, mikor Anofia a legnagyobb gazdasági válságokban volt, mikor a bányatársaságok 70-80%-os deficitel dolgoztak, a gyapotiparban a heti munkaidő alig 24 óra volt és a vas és kohóiparban körülbelül egymillió tonnával kevesebb export-

ja volt a brit birodalomnak,
mint a háborút megelőző években,
1913.-ban. Itt Magyarországban
az általános megélhetési le-
hetőségeket mennyire lerontot-
ták a háborús évek, az egész
gazdasági életet mennyire
tönkretette a beuniunket bék-
lyoba verő trianoni békeszer-
ződés, arról bővebben nem kell
beszélniük, mégis érthető, hogy
soha aktuálisabb nem volt a
tömeggyomor leküzdését szol-
gáló ez a törvényhozási al-
kotás, mint éppen most.

Másrészt viszont
természetes, hogy a törvény-
nek alkalmazkodni kellett

a szerencsétlen gazdasági viszonyokhoz és ha meg is alkotta a szociális biztosításnak ezt az ágát, tekintettel kellett lennie arra is, hogy mily mértékben róhat terhet a létfenntartás nehéz gondjaival küzdő államra.

Felvetették egyesek a törvény ellen azt az érvelést, hogy ha oly nagy általánosan érzett szükség van az öregsegi és rokkantsági biztosításra, hogy a legideálisabb biztosítási forma az lenne, ha egy általános, önkéntes népbiztosítási formát lehet-

ne meglepeteni, amelyek
járulékaik fedeznék a megél-
tetéshez szükséges létmini-
mumot.

2 tekintetben egészsé-
ges megoldás az ajánlott mód
által el nem érhető.

Mindezekelőtt figyelem-
be kell vennünk a nehéz gaz-
dasági körülményeket, amelyek
manapság a szegény munkás
családokat sújtják attól, hogy
a jövőre takarékoskodjanak.
Ez az egyik indoka annak,
hogy a törvény a kötelező biz-
tosítás alajára helyezkedett.

Tan azonban egy
másik indok is, mely a biz-

tosítás kötelező" voltának
szükségességét igazolja és ez
az ember rövidlátásával
való szemérmesség.

Dr. August Hjelt, a finn
törvény egyik alkotója találóan
céloz erre, midőn azt hang-
súlyozza: „A szociális bizto-
sítás egyetlen területén sem
kívánatos annyira az állam-
nak gondoskodó és oktató
hatású beavatkozása, mint
ennek a kérdésnek. Mert a
nép nagy tömege nem látja
még be a messze eső aggkor-
ban, vagy a bizonytalan le-
hetősegi korai rokkantság
esetére való biztosítás fon-

toságát. Ezt még nem érté-
meg annyira, mint a betegség
és a baleset ellen való biz-
tosítás szükségességét, melyet
a mindennapi élet elébe tár.¹⁴*

Krimészetes tehát, hogy
az állam csak a kötelező
biztosítás megerősítésével
érhet célt.

— * —

Mintán főbb voná-
sokban kifejtettük a közigaz-
gatási jogukba bekerült új
biztosítási intézmény lénye-
gét és azokat az okokat, me-
lyek annak megalkotására
és mikénti megalkotására

* Munkásügyi szemle. 1910 évf. 751. sz.

a törvényhozást készíteték, lássuk, hogyan igyekezett a törvény azt a már eddig is meglevő állami biztosítási keretekbe beilleszteni, mert hiszen a takarékoság előéből természetesen következik az, hogy lehetőleg minél kevesebb személyi és dologi kiadával oldassék meg a biztosítás. A törvény 10. §-a az új biztosítási ágazatot is - a takarékoság elvét így legjobban valósítva meg - nagy egészében az Országos Munkásbiztosító-pénztár intézkedési körébe utalja, amennyiben kiemondja:

Az e törvénnyel szabályzott öregség, rokkantság, özvegység és árvaság esetére szolgáló biztosítást a következő intézetek látják el:

1. az Országos Munkás-biztosító Intézet, amelynek neve e törvény hatálybalépésével Országos Nérszadalmi-biztosító Intézetre változik.

2. a Budapesti Kereskedelmi Betegségi Biztosító Intézet, amelynek neve e törvény hatálybalépésével Magyaralkalmazottak Biztosító Intézetére változik.

Közzétételek tehát a baleseti és betegségi biztosí-

tási szervezetevel a törvény az örepeji és Rockautsági biztositás szervezetét, de közössé tette magát a két intézmény funkcionálását is, amely körülmény nem csak épész csúszó személyi és dologi kiadás megtakarítását jelenti, de lehetővé teszi például azt is, hogy a munkavállalók részéről a bejelentés és a kijelentés, nemkülönben mindkét intézménynél a járulékok kirovása és be-
rovása egyszerre történjenek.
Mint az előadói jelentés mondja: „ez megerősíti az épész adminisztrációt

s amellett a két/éle intézet
közös szervezhet gyógyító
eljárásokat, közös és köl-
csönösen megállapíthatják
így egymással egyetértve epiz-
sóvédelmi kérdésekben ten-
dő intézkedéseiket is.*

A törvény 23. §-a ér-
telmében - ennek a gondolat-
nak a megvalósítása képen -
- „Az örekség, rokkantság, öz-
vegség és árvaság esetére kö-
lő biztosítási járulékot a be-
tegségi biztosítási járulékkal
egyidejűleg és egy összegben ke-
fizetui.

Az ennek a törvény-
nek alapján fizetendő biz-

* az 1922. gy. képv. házának 177. ülése (22. sz.)

tosítási járulékokat a betegség-
ügyi biztosítási járulékokkal
együtt, illetőleg ezek módjára
kell leróni és a közadók
módjára beajtani."

A törvény által válasz-
tott ezt a módozatot igen
szerencsésnek tartjuk, mert
az ennek alapját képező
u. n. bejelentési rendszer, sok-
kal helyesebb, mint az u. n.
bélyeg rendszer.

A bejelentési rendszer
lényegileg abban áll, hogy a
munkaadó kötelezve van zá-
rt határidő alatt (az által-
lában ismertetendő törvény
117. §-a értelmében a munká-

ba lépéstől számított 8 nap alatt.)
a biztosító intézettel bejelenteni a nála alkalmazásában lévő munkást, illetve kijelenteni azt, ha a munkaviszony bármely okból megszűnik.

2 bejelentés illetve kijelentés alapján a biztosító intézet kiadja a munkás után járó, a munkaadót terhelő járulékot, amelyet a munkaadó készpénzben köteles kifizetni.

Eznek a rendszernek az a nagy szociális előnye van, hogy mivel a biztosítási viszony fennfolyását már a bejelentés igazolja, tehát a bejelentés megtörténte esetén a

munkás még abban az esetben is jogosult a járadékra - a személynél beállott feltételek fuvarforgása esetén - ha érte a biztosítási járulékot nem rótták le.

Másként áll a dolog a bélyegrendszernél. A bélyegrendszerek a lényege az, hogy minden biztosításra kötelezettek v. n. járulék lerovó lája van. Erre a munkaadó hetenként vagy havonként köteles bélyegjegekben felragasztani a munkás bérének bizonyos százalékában megállapított járulékot. Ez ugy látszik első pillanatra, sok-

* L. Aggkoni és nokkanti biztosítás Franciaországban. (M. n. 1910. 2001.)

kal előnyösebb rendszer, mint a bürokratikusabb, a bejelentési eljárás írásbelisége folytán jóval hosszadalmasabb bejelentési rendszer. Ez azonban csak látszat.

Mert a bejelentési rendszerrel szemben éppen abban mutatkozik itt a szociális hátrány, hogy a biztosítási viszonyt itt csak magunkkal a lerótt befizetésekkel lehet igazolni, amennyiben tehát a munkaadó ezt megtenni elmulasztotta volna, úgy a munkás semmiféle járadékban nem részesülhetne. Málólan mutat rá ezekre a hátrá-

nyokra a törvény javaslatá-
nak miniszteri indoklása
a következőkben:*

„Mintettel ... azokra
a tapasztalati tényekre, ame-
lyek igazolják, hogy a mun-
kaadók jelentékeny része
csak késedelmesen és rend-
szertelenül rója le a bizto-
sítási járulékot, a mun-
kaadók mulasztásának és
késedelmes szabálytalan
magatartásának hátrányos
következményei a békérend-
szer esetén első sorban a
munkásokat sújtandók, akik
munkaadójuk jellemes
magatartása miatt, betegség

esetében tömegesen nem részesülhetnének a biztosítás szolgáltatásaiban. Könnyen elképzelhető, hogy a munkástömegek belkületére milyen áldatlan katasztrofát okozolva, ha a különben nagy jelentőségű szociális reform első kézzel fogható következménye a törvény hatályba lépése után az lenne, hogy a biztosító intézet a munkások táppénz igényeit ezrivel utasítaná el, mert munkaadóik nem rótták le szabályszerű időpontban az esedékes járulékoskat."

Ugy véljük, világos,

hogy a járulékok tero-
vása-
nan kérdése a törvény ál-
tal elfogadott módon nyerte
a leghelyesebb megoldást.

Az 1927. évi XXI. t. c.-hez
való kapcsolódást tapasztal-
hatjuk a törvény ama
intézkedésében is, hogy ez
a "kötelező" biztosítást ki-
terjeszti mindazokra, akik
az 1927. évi XXI. t. c. hatálya
alá esnek. Valamint azon-
ban ez az idézett törvény,
hogy az 1927. évi XL. t. c. hatálya
sem terjed ki a mezőgazda-
ságban foglalkoztatott munká-
vállalókra.

A törvény 1. §-a ekként

rendelkezik: „Öregség, rokkantság, özvegyiség és árvaság esetére szülő biztosításra kötelezettek ugyanazonok a vállalatok, üzemek, hivatalok és foglalkozások, amelyek a betegséji biztosítási kötelezettség alá esnek.” (1927. XXI. t. c. 1. §-a).

Bizonyos mértékig azonban kiterjeszti a törvény az 1927. évi XXI. t. c. ben megállapított kereteket — legalább elvileg megadja erre a lehetőséget, amennyiben második bekezdésében kimondja:

„A m. kir. minisztérium felhatalmazást kap, hogy az e törvénnyel szabályzott biztosí-

tási kötelezettséget az előbbi bekezdésben említett vállalatokban, üzemekben, hivatalokban és foglalkozásokon felül más vállalatokra, üzemekre, hivatalokra és foglalkozásokra rendelettel kiterjeszse, még akkor is, ha betepséji biztosítási kötelezettség alá nem esnek, feltéve, hogy azok a 2. §-ban felsorolt tiltó rendelkezések hatálya alá nem tartoznak."

Éz az utóbbi kitétel kifejezetten kizárja annak a lehetőségét, hogy a mezőgazdasági munkásokra az intézmény kiterjesztésének, amenny-

nyiben a 2. §. akként szól, hogy
„E törvény hatálya nem terjed ki
a mezőgazdaságra és az erdei
termelésre, az állattenyésztésre,
a sehydészetre és a méhészetre.”

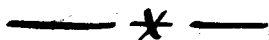
Az önkéntesen biztosítottak
körét a törvény 15. §-a az
1927. évi. XXI. t. c.-re való hivat-
kozással állapítja meg.

— * —

Lássunk a továbbiak-
ban a biztosítási járulé-
kok kérdését. A törvény ér-
telmében az abban létesít-
ett társadalombiztosítás ter-
helt és költségeit, a biztosít-
ottak után fizetendő és befo-

lyó „átlagjárulékokból” kell
fedezni és a 21 § értelmében
a népjóléti és munkaügyi mi-
nister felkatalumazást kap
arra, hogy öt évenként. bizto-
sítástechnikai módszerrel
vizsgálja felül, vajon a biz-
tosításra látó tömegjelensé-
gekben nem mutatkozik-e
olyan méretű eltolódás, amely
a járadékkulcsnak változta-
tását teszi szükségessé. Meg-
állapítja azonban a törvény
22. §-a, hogy a napiérőztályok
szerint bevándó járulékok
az ipari munkásoknál a
tényleges javadalmazásnak
4%-án, a magánalkalmaz-

zotaknál pedig a tényleges járadalmazás 5%-án felül nem emelkedhetek.

A törvény értelmében az örepség, tehát az éléssel járó biztosítási eset a hatvanötödik év betöltésével következik be.

megfontolandó, vajjon nem kellett volna-e az "örepség" tényálladéki elemét a 65.-ik évvel alacsonyabb korhatárban megállapítani. É tekintben sok részről merült fel kíváncsolon, azonban az ezek érveivel támasztott minden

agályunkat elozlatni alkalmas az a statisztikai megállapítás, hogy a többi, nálunk gazdaságilag sokkal erősebb államok sincesnek abban a helyzetben, hogy ezt a korhátárt lezállyítsák. Csak példaképen állíthatjuk oda, hogy Angliában 1925. ig 70 év volt a biztosítási korhatar és csak 1925 óta 65. Németországban eredetileg 70 év volt és csak jelenleg 65, Csehszágban 65, Olaszországban 65, Franciaországban 65, Svédországban 67, Ausztriában 65 és Jugoszláviában 70 esztendő. Kijelentendő e számokból,*

* A javaslat képh. tárgyalása (177. ülés, 2. 23. l.)

hogy ha a külföldi államok nem képesek leszállítani a korratárt, úgy az hazánkban sem véleto" keresztül, mert azt az ipari élet elviseelni képtelen lenne.

Ami a másik biztosítási eseménynek t. i. a "rokkantság" bekövetkezésének feltételeit illeti, különböztet a törvény a két főbe munkavállaló kategória tekintetében. Az ipari munkások kategóriájában a törvény 32. §-a értelmében rokkant (ideiglenes rokkant) az, aki egészségének megromlása vagy testi fogyatkozása következtében, szellemi képességének és testi

erejének megfelelő munkával
nem tudja megkeresni a hoz-
zá hasonló képzettségű és ga-
korlati jártassággal rendelke-
ző egészségese munkavállalók
átlagos javadalmazásának
egyharmadát, addig a törvény
33. §-a értelmében a magán-
alkalmazott akkor tekintetik
rokkantnak, ha egészségének
megromlása vagy testi fogyat-
kozása következtében, szel-
lemi képességének és testi ere-
jének megfelelő munkával
nem tudja megszerezni a
tulajdonilag szellemi munkát
végző és vele azonos munka-
vállalói csoportba tartozó,

hasonló képzettségű és gyakorlati jártassággal rendelkező
egészséges munkavállalók át-
lapp járadalmazásának a
felét.

Hog az örepség, mint
a rokkantság csak akkor po-
sszít a biztosítási szolgálta-
tásokra, ha eltelt a megfelelő
várakozási idő. Röviden a kö-
vetkezőekben ismertethetjük
a törvény idevonatkozó T. fe-
jezetének alapelveit:

A várakozási idő az
örepségi járadékra vonatkozóan
négy száz járulék két, (tehát oly két,
melyre a törvény rendelkezései
alapján biztosítási járulékot

kell fizetni) a rokkantsági, az özvegi és az árvajáradékokat illetően pedig kétszáz járulékhét.

Azoutban, ha a biztosított viszonyának tartama alatt mindkét nemére megvan a rokkantsági járadékra való igényjogosultságának megnyílásához száz, az özvegi járadékra való igényjogosultság megnyílásához pedig kétszáz járulékhét betöltése szükséges.

Ami az özvegi és árvajáradékra esetére való járadékot illeti, ennek szempontjából kiemelésre méltó az a körülmény, hogy különböző a járulékván

részesítés mérve az ipari munkásoknál és a magánalkalmazottaknál. A munkás árvája 15 éves korig igényjogosult járadékra, ha pedig különös kiképzésben részesül vagy pedig tanulmányait folytatja, akkor 17 éves koráig, ezzel szemben a magánalkalmazott árvája járadékban 18 éves koráig részesül.

A munkás özvegye a megrokkulás vagy a 65 éves életkor elérésénél korja meg az özvegyi járadékot, a magánalkalmazott özvegye megkapja férjének halála után.

É tekintetben felvetőd-

letnék az a gondolat, hogy ez anti-szociális szellemű sugalmazott megkülönböztetés. Ki kell emelnünk azonban, hogy ez nem így van, hanem kizárólag azzal van összefüggésben, hogy a magánalkalmazottak járuléka (5%) magasabb, következésképpen e kategóriával szemben a biztosítási szolgáltatás tekintetében kedvezőbb feltételek állapíthatók meg.

A biztosítási szolgáltatásokra vonatkozó alapelvek ismertetése után rá kell mutatnunk a törvény VIII. fejezetének fontosságára, mely az

egészségvédő és gyógyító eljárás-
ról intézkedik, kötelezve az
intézetet az ezirányú szolgál-
lat megszerzésére. Ennek a szol-
gálatnak a célja a biztosítottak
tömeges megrokkulásának meg-
előzése, továbbá a fenyegető rok-
kantság bekövetkezésének lehe-
tő késleltetése. Különös jelentő-
séggel bír ez a preventív szol-
gálat azért, mert a törvény 86. §-a
értelmében különböző gyógyin-
tázniyek (kórházak, sanatoriu-
mok, gyógyfürdők és üdülőtelepek és
gondozó állomások) felállítására
köteles e működésével kapaso-
latosan az intézet.

A biztosítási járadékconfe-

lül tehát, (mely egy magában is
óriási szociális kóderővel bír a re-
gény munkásnéposztály anyagi hely-
zetére nézve, hiszen megmentsi a
munkareptelenű váltat és család-
ját egyaránt) - még a népjóléti, épiz-
sépvédelmi intézkedések épiz so-
ra fog a törvény végrehajtása követ-
keztében megvalósulni.

Kérdésben hoztuk utol-
jára a szerintünk lepletyegesebb
kérdésnek, annak a megvilágítá-
sát, hogy miképen részesül ez az
intézmény az állam részéről az
erkölcsi és közhatalmi tanopa-
táson kívül anyagi segélyezésben is.

Az állami támogatás általában kétféle lehet. Az v. n. technikai hozzájárulás kevésbé használatos. A technikai hozzájárulásnak kétféle alakja van.

Az egyik az, hogy az állam megkísérli el a biztosítás technikai mérleget, hogy egy várható pl. 6%-os kamatot feltételez a járulékok után a valóságra pl. 4%-os kamat helyett és a valóságra és a feltételezett kamatozás közötti különbséget a maga anyagi erejével garantálja. Ez egyrészt komplikált számításokkal jár, másrészt a költséghatás reimportjából állandóan bizonytalan helyzetet teremtenek, ezért tehát nem előnyös megoldás.

dás.

A technikai hozzájárulás márik alakja szintén igen, államháztartási szempontból bizonytalanúságot eredményező" mód, abban áll; hogy az állam magára vállalja a biztosítástól eredő kockázatot.

Épíz más alapokon épül fel az u. n. karitatio támogatás gyakorlata. A karitatio támogatás egyik formája az a több külföldi állam által elfogadott rendszer, hogy az állam minden egyes kifizetésre kerülő" járadékhoz egy fix összeget ad.

hásik - és a mi törvényünk által elfogadott rendszer, mely szerint az állam az intézményzavartalan funkcionálásának biztosí-

tására szükségös járadékkulcsának egy bizonyos részarányát vállalja magára. Ha pl. azt látva, hogy a járadékkulcs melyet a törvény általunk már ismertett 22. §-a akként állapított meg, hogy ez az érdekeltekkel szemben 4 illetve 5%-nál magasabbra nem emelhető, az intézmény funkcionálásához elegendő nem volna, hanem ehhez 48 illetve 57% volna szükségös, hogy a különbözetet az állam vállalja magára, tehát a példaként felhozott esetben 0.8% illetve 0.7% fedezéséről maga az állam gondoskodik.

Hogy milyen nagy önszeg irányoztatott elő az intézmény állami támogatására, arra csupán a törvény

167. §-ából azt idézzük, hogy az állami előre megállapított terv szerint fokozatosan emelkedő hozzájárulás az 1983./84. költségvetési évből 14.106.194 pengő lesz évenként! Az intézményhez mindjárt a törvény hatálybalépésekor 1.000.000 pengővel járul az állam.

Nem csak az érdekeltet terheli tehát az állam az intézmény költségeivel, de maga is hatalmas terhet vállal magára!

Annyint hogy az érdekelt által hozott áldozat azoknak meghozza gyümölcsét és ezért nem hiábavaló, úgy az államnak sem hiábavaló kiadás az intézményhez való anyagi hozzájárulás.

hert eltekintve ennek az intézménynek nagy szociális jelentőségétől, az állam munkásságának biztosítását, a társadalmi osztályok megnevelését eredményező és így az államélet megszilárdításában tevékeny részt vevő működésétől az államtól anyagi terheket is vesz le cserebe a kapott anyagi támogatásért. A népünk főre gondolunk itt. A biztosítási járadék nagyon elegendő lesz arra, hogy a biztosítottat megóvja a nyomortól. Amellett a segítés nem csak akkor jön, mikor már a nyomor fenyeget, hanem a biztosítási intézmények csán felállított jóléti intézményekkel küzdenek — és pedig rendszer-

Resen küzdenek a nyomor előide-
zői: a tüdővész, az iszákosság, a
nemmi betegségek, a munkanélkü-
liség, a lakásrűzség ellen. Két-
ségtelen, hogy az intézmény mű-
ködése a „szegények” számát lé-
nyegesen csökkenteni fogja és ez-
zel nagy mértékben lejjebb fo-
rak szállani az 1886. évi XXII. t. c.
által a közsépekre káritott szegény-
ügyi terhek és ez közvetve
bár az állam terheinek könny-
nyitására vezet.

Ha a magyar munkás-
biztosítás szépen megépített
rendszerét nézzük, nagy feltétl-

nül örülnünk kell, hogy az utolsó két éo mily óriási léptekkel vite előre szociálpolitikánkat.

Nem szabad azonban azt hinni, hogy ezzel a munkásbiztosítás kérdése már teljesen megoldást nyert.

hiúthogy hazánk is tagja a nemzetközi munkaiügyi szervezetnek, az ennek konferenciái által a nemzetek részére adott v. n. „ajándékok” bennünket is közelről érdekelnek.

Egyen actualis ajánlás a munkahány esetére szoló biztosításra vonatkozó, melyet a washingtoni konferencián alkottak meg.* Az erre vonatkozó törvényjavaslat már az országgyűlés elé

* Heller Frakes: i. d. m. xvi. l.

is terjesztetet, azonban a miniszterium azt visszavonta, egyrészt azért, mert az érdekeltek meggyőzésre jutni nem tudtak, másrészt azért, mert aktuálisabbnak mutatkozott az örepségi és rokkantsági biztosítás és előbb ezt akarta a kormány tétő alá hozni. Mindenesetre azonban szükségös ennek is minél előbbi megteremtése.

Csak ha a munkahiány esetére való biztosítás is megalkotott, akkor mondhatjuk el, hogy teljesen megalkotott mind az országban amit a munkásbiztosítás felöl.

Hauptschulzukunft kell azon-

ban, hogy van még egy másik ajánlás is, mely a profi munkaiügyi konferenciától származik és ez a munkásbiztosítási törvényeknek a mezőgazdasági munkásokra való kiterjesztésére vonatkozik.*

Ez még szintén a jövőben megoldandó feladat, amennyiben, mint említettük, — sem az 1927: XXI t. c., sem az 1928: XIV t. c. nem vonatkoznak a mezőgazdasági munkásokra.

Ami ha az eddigi elért eredményeket mérlepeljük, úgy nem lehet kételkednünk abban, hogy a mezőgazdasági munkásbiztosítás kilátásba helyezett reformja csak rövid idő kérdése!

—*—

